

בש"פ 7689/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7689/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 6.11.2019 במ"ת 5253-09-19 שניתנה על ידי כבוד השופט צ' קאפח

תאריך הישיבה: י"ב בכסלו התש"פ (10.12.2019)

בשם העורר: עו"ד שאדי כבהא

בשם המשיבה: עו"ד מורן פולמן

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 6.11.2019 במ"ת 5253-09-19 (השופט צ' קאפח), בגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר, (להלן: העורר), עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. העורר מואשם בביצוע עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, אימים, הפרת הוראה חוקית, הדחה בחקירה ושיבוש מהלכי משפט. על-פי עובדות כתב האישום שהוגש נגדו, במהלך חודש אוגוסט 2019 הגישה גרושתו של העורר, בקשה למתן צו הגנה מפניו, אשר נדונה לפני בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו. תחילה התקיים דיון במעמד צד אחד,

שבסופו ניתן הצו המבוקש, לפיו נאסר על העורר להיכנס לדירתה של גרושתו הממוקמת ביפו, להתקרב אליה למרחק של פחות מ-250 מטרים, או להטרידה בכל דרך שהיא. כמו כן נאסר על העורר להחזיק נשק. ביום 23.8.2019 התקיים דיון המשך במעמד הצדדים, בעקבותיו קבע בית המשפט לענייני משפחה, כי צו ההגנה יוארך עד ליום 30.10.2019. לאחר סיום הדיון, שאל העורר מכונית ממעבידו, נהג עד לדירתה של גרושתו והמתין מחוץ למכונית, עד שהגיע למקום המתלונן, בן זוגה הנוכחי של גרושתו. כשנכנס המתלונן לבניין, רץ העורר בעקבותיו, ותקף אותו בחדר המדרגות, תוך שהכה בראשו באמצעות מפתח ברגים. העורר המשיך להכות את המתלונן גם לאחר שהלה נפל לרצפה, ובמקביל איים עליו כי יהרוג אותו, וכי "החשבון ביניהם פתוח". בשלב מסוים הבחינה גרושתו של העורר במתרחש מחוץ לדירתה, פתחה את דלת הדירה, ואז ביקש ממנה המתלונן להתקשר למשטרה. בתגובה, חדל העורר ממעשיו ונמלט מהמקום. כתוצאה ממעשיו של העורר נגרמו למתלונן שבר בעצם הבריח, וחתכים במצח ובקרקפת. באותו ערב, שלח העורר הודעת טקסט לבת-זוגו הנוכחית, במטרה לתאם גרסאות, ולהניעה למסירת עדות שקר, על מנת שתספק לו אליבי למעשיו.

3. בד בבד עם כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, ובהחלטה מיום 6.11.2019 קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה. בהעדר מחלוקת בנוגע לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, פנה בית המשפט לבחון אם קיימת חלופת מעצר אפקטיבית עבור העורר, על סמך שני תסקירים מטעם שירות המבחן שנערכו בעניינו. במסגרת התסקיר הראשון, בחן שירות המבחן שתי חלופות מעצר שהוצעו – מעצר בית אצל אחותו; מסגרת של מרכז גמילה פרטי בתל אביב. שירות המבחן עמד על כך שמחד גיסא, העורר נעדר עבר פלילי, הצליח להיגמל מהתמכרותו לסמים קשים, ובעל מחויבות גבוהה לתפקידו כאב לילדיו. מאידך גיסא, בנסיבות שבגינן נעצר התאפיין כבעל התנהגות אימפולסיבית ולא מווסתת, תוך שפגע במתלונן באופן חסר גבולות. על יסוד האמור העריך שירות המבחן, כי נשקפת מהעורר רמת מסוכנות בינונית למעשי אלימות נוספים כלפי המתלונן, והמליץ שלא לשחררו לחלופות שהוצעו. התסקיר השני נערך בעקבות בקשתו של העורר, ובמסגרתו נבחנה חלופת מעצר נוספת – איזוק אלקטרוני ושהייה במוסד 'בית חם' בקרית אתא. בתסקיר צוין, כי מדובר במסגרת פרטית שאינה מוכרת על-ידי משרד הרווחה, ואינה מפוקחת על-ידי שירות המבחן. מעבר לכך צוין, כי חלק מן השוהים במוסד צורכים תחליפי סם, חלקם בהליכי גמילה מסמים, וסביבה זו אינה הולמת את צרכיו של העורר. שירות המבחן הוסיף, כי להתרשמותו המסגרת המוצעת לא תיתן מענה הולם לסיכון הנשקף מהעורר, ועל כן המליץ שלא לשחררו לחלופת מעצר.

על סמך תסקירי שירות המבחן, ונוכח עובדות כתב האישום, קבע בית המשפט המחוזי כי אין בחלופת המעצר כדי להפיג את החשש מפני מעשי אלימות נוספים מצדו של העורר, כלפי גרושתו או המתלונן. לפיכך, הורה בית המשפט על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט צוין, כי גם תחת איזוק אלקטרוני, קיים חשש כי העורר יצא מתחום האיזוק לכיוון יפו, על מנת לפגוע בגרושתו או במתלונן.

4. מכאן הערר שלפני, בגדרו טוען העורר כי מעשיו החמורים הם תוצאה של נקודת שבר קשה, שאליה הגיע בשל הדרדרות היחסים עם גרושתו. לטענתו, בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לנסיבות האישיות: הוא מכיר במעשיו ומצר עליהם; נטול עבר פלילי; התגבר על נסיבות חיים קשות, לרבות התמכרות לסמים; מהווה דמות אב דומיננטית, ואף קיבל משמורת על שתי בנותיו. בהקשר זה צוין העורר, כי ילדיו נפגעים קשות כתוצאה ממעצרו. עוד נטען, כי בית המשפט המחוזי לא בחן בעצמו את המפקחים המוצעים במסגרת החלופה המוצעת – מוסד מוכח אשר נחל הצלחה במספר רב של מקרים, ואושר כחלופת מעצר על-ידי בתי משפט שונים. כמו כן צוין, כי החלופה המוצעת

ממוקמת בעיר קרית אתא, מרוחקת ממקום מגוריהם של גרושתו ושל המתלונן ביפו, ולצד פיקוח אלקטרוני ואנושי - יש בכך כדי ליצור מעטפת הגנה מספקת.

5. בדיון שהתקיים לפני ביום 10.12.2019, טען בא-כוחו של העורר, כי הערכת המסוכנות של שירות המבחן - שגויה, נוכח מאפייניו האישיים של העורר וסיפור חייו, המלמדים על כך שניתן לאיין את מסוכנותו. כמו כן נטען, כי חלופת המעצר המוצעת נפסלה רק משום שאותו מוסד לא עובד עם שירות המבחן - סיבה טכנית, מבלי שנבחנה החלופה באופן מהותי. עוד צוין, כי בניגוד להמלצת שירות המבחן, החלופה המוצעת מיועדת למי שנגמלו בעבר מסמים, ועל כן מתאימה גם עבור העורר. ב"כ המשיבה טענה מנגד, כי נוכח המעשים שבגינם מואשם העורר, יש קושי ליתן בו אמון. כך עולה מהאימפולסיביות שבה ביצע את מעשיו ופגע במתלונן, כמו גם מניסיונו לשבש את הליכי החקירה. אשר לחלופת המעצר טענה ב"כ המשיבה, כי זו לא נפסלה מטעמים טכניים, אלא ממספר סיבות ענייניות, שעיקרן בחוסר היכולת של המפקחים לזהות ולצמצם מצבי סיכון, נוכח העדר היכרותם עם העורר. לקראת תום הדיון, לאחר שניתנה לו הזדמנות לעשות כן, הציג לפני העורר את סיפורו האישי, את הנסיבות שהובילוהו לביצוע העבירות, ואת הנזקים הנגרמים לילדיו כתוצאה ממעצרו.

דיון והכרעה

6. עיינתי בערר, על נספחיו, שקלתי את טענות הצדדים מזה ומזה, ולא בלי לבטים באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. המעשים המיוחסים להעורר בכתב האישום שהוגש נגדו, מקימים בעניינו חזקת מסוכנות סטטוטורית, ועליו מוטל הנטל להפריכה. העורר מיקד את טענותיו בסיפורו האישי והמשפחתי, בתעצומות הנפש שגילה לאורך חייו, בנקודת הקיצון שאליה הגיע עד לביצוע העבירות המתוארות, ובקשיים שאיתם מתמודדים ילדיו כתוצאה ממעצרו. נסיבות אלו קשות ומצערות, ואף מעוררות אהדה, אולם אין בהן כדי להפיג את החשש מהישנות מעשי אלימות מצדו של העורר. המעשים שבגינם הואשם מאופיינים ברף גבוה של אלימות, ובמידה רבה של אימפולסיביות. בשים לב לתסקירי שירות המבחן, לא שוכנעתי כי חלופת המעצר המוצעת מספיקה על מנת להפחית את מסוכנותו במידה שתוכל להניח את הדעת, ולפיכך בשלב זה אין מקום לשחררו.

7. הערר נדחה אפוא בזאת. יש לקוות כי ההליך העיקרי בעניינו של העורר יסתיים במהרה.

ניתנה היום, י"חבכסלוהתש"פ (16.12.2019).

ש ו פ ט